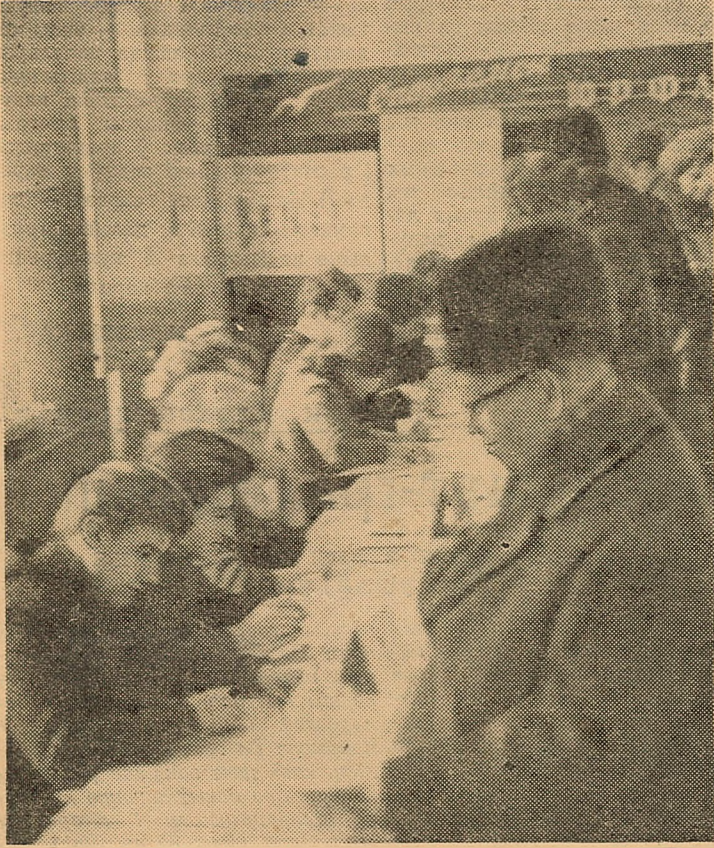

Гарачае студэнцкае прывітанне героям- касманаўтам Паўлу Бяляеву і Аляксею Ляонаву!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЕКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА і ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА імя У. І. ЛЕНІНА
№ 7 (595) Субота, 20 сакавіка 1965 г. Год выдання XVIII-ы Цана 1 кап.

У нядзелю, 14 сакавіка, з вялікім усенародным уздымам прайшлі выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных Беларускай ССР. Працоўныя рэспублікі прагаласавалі за лепшых прадстаўнікоў народа, блока камуністаў і беспартыйных. Гэты здымак у час выбараў зрабіў на 14 выбарчым участку, што размясціўся ў гуманітарным корпусе ўніверсітэта, студэнт 1 курса адз. журналістыкі В. Адзіян.

У групе садзейнічання партдзяржкантролю

Адбылося чарговае пасяджэнне ўніверсітэцкай групы садзейнічання партыйна-дзяржаўнаму кантролю. Група абмеркавала пытанні «Аб рабоце групы садзейнічання партдзяржкантролю філалагічнага факультэта» і «Аб ходзе выканан-

ня рэкамендацый групы садзейнічання партдзяржкантролю ўніверсітэта». Па абмеркаванні пытанняў група садзейнічання партдзяржкантролю БДУ вынесла адпаведныя рашэнні.

Новы корпус будзе здадзен своечасова

У будаўнікоў, што працуюць на будаўніцтве новага вучэбнага корпуса, заканчваецца першы і, бадай што, самы цяжкі этап: контур будучага будынка амаль поўнасьцю ўзведзен. У гутарцы прараб буд- участка М. Н. Рапапорт сказаў:

— Цяпер мы прыступаем да адзелкі фасада з боку вуліцы Бабруйскай. Прыступілі ўжо да работ тынкоўшчыкі. Не адстаюць ад іх сантэхнікі. Узятая абавязальства здаць будынак у эксплуатацыю да пачатку новага навучальнага года будаўнікі, на маю думку, выканаюць паспяхова. Аднак ёсць нямала перашкод у падтрыманні высокіх тэмпаў будаўніцтва.

Вываляецца, што галоўны пастаўшчык цэглы Мінцэгласнабзбыт затрымлівае дастаўку цэглы. Гэта вядзе да вялікай страты рабочых гадзін. Трэст № 2 да гэтага часу яшчэ не забяспечыў мазаічнымі падваконнікамі, а гэта затрымлівае ўнутраныя работы.

Я хаджу па будынку. На душы робіцца прыемна ад думкі, што гэта цудоўнае збудаванне з мноствам аўдыторый і лабараторый будзе належаць нашаму студэнцтву. Што ж, пажадаем будаўнікам працоўных поспехаў, каб новы корпус адчыніў свае дзверы перад студэнтамі да 1 верасня!

В. АДЗІЯН.

На здымках (справа): агульны выгляд будаўніцтва корпуса радыёфізікі і электронікі; (злева):

муляр Г. Лаўрыновіч і разнарабочая Г. Лях за работай.
Фота: аўтара

ПІСЬМЫ У РАДАКЦЫЮ

У ВІЛЬНЮСКІХ КАЛЕГ

САЛДАТ, СТУДЭНТ, КАМУНІСТ

У гэтага юнака самая звычайная біяграфія для нашага сучасніка. Вучоба, праца, армія, ўніверсітэт. Зараз Іван Харкевіч вучыцца на пятым курсе гістарычнага факультэта.

— Сціплы і чулы таварыш, — так гавораць аб ім на факультэце. Трэці год ўзначальвае ён партыйную арганізацыю сваёй групы, да гэтага быў факультэцкім камсоргам. Менавіта з камсамола пачынаўся яго жыццёвы ўзлёт.

Поспех маладых барцоў

Некалькі дзён таму назад адбыліся спаборніцтвы на першыноста Беларускага СДСТ «Буравеснік» на вольнай барацьбе. У склад зборнай ўніверсітэта былі ўключаны маладыя спартсмены. Для іх гэта было першае выпрабаванне на спартыўную сталасць.

І моладзь не падвяла. Пётр Малафееў (5 курс філфака) стаў чэмпіёнам у найлегчайшай вазе. Высокую фізічную падрыхтоўку паказаў студэнт 1 курса біяфака В. Шэндзікаў. Трэцяе месца для пачынаючага — гэта вельмі добра. Толькі другі год займаецца барацьбой паўлёгкавагавік Леанід Астрэйка (2 курс матфака). У яго вагавай катэгорыі было многа добрых барцоў. Леанід аказаўся пятым сярод іх.

Цяжка склалася жэрэбля для астатніх нашых спартсменаў. Яны мужна змагаліся, але ніхто з іх не падняўся вышэй пятага месца. У агульным заліку каманда магла выйсці на трэцяе месца, але спазненне Вікенція Знака (юрфак) на апошняю схватку адкінула каманду аж на пятае месца!

Спаборніцтвы паказалі, што ў нас ёсць усе магчымасці, каб у наступным годзе заваяваць права выступаць на ўсесаюзных студэнцкіх гульнях.

І. САРАГАВЕЦ,
студэнт 3 курса матфака.

У вайсковым падраздзяленні, дзе служыў Іван Харкевіч, яго ведалі, як добрасумленнага воіна, прыкладнага камсамольца. Таварышы па службе не раз аказвалі яму давер, выбіраючы яго ў склад камсамольскіх органаў, а камандаванне не раз узнагароджвала за добрасумленныя адносіны да службовых абавязкаў.

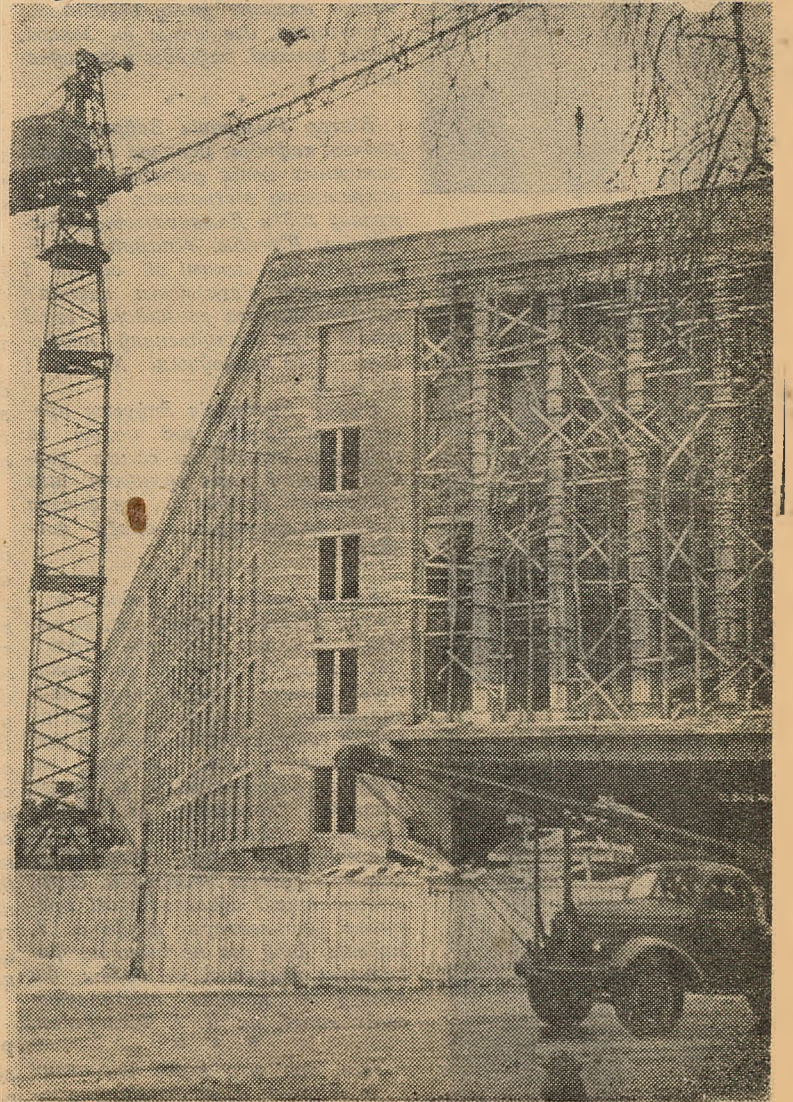
Прышоўшы ва ўніверсітэт, ён не застаўся ў баку ад кіпучых студэнцкіх спраў. З першых жа дзён студэнцкага жыцця Іван Харкевіч дзейсна спалучае добрую вучобу з вялікай грамадскай работай. Калі аднойчы на факультэце зайшла гаворка пра паездку на цаліну, Ваня адным з першых выказаў гатоўнасць паехаць на новабудулі далёкага Казахстана. Шмат і іншых добрых спраў на рахунку Івана Харкевіча.

Партыйная група, якую ён ўзначальвае, не раз выступала пачынальнікам добрых і цікавых спраў на факультэце. Кожная з такіх спраў у жыцці Івана Харкевіча — пацвярджэнне яго вялікай адданасці агульным ідэалам.

Гэта не подзвіг. Гэта штодзённае жыццё камуніста. Характэрнай рысай ванінага характару з'яўляецца тое, што ён ніколі не лічыў і не лічыць сябе нейкім цудачалавекам. І ўсё ж ён адзін з тых цудоўных людзей, пра якіх гавораць толькі з пачуццём вялікага гонару.

А. ЯРОХІН,
першакурснік адз. журналістыкі.

МАСКАЦЕЛЬНІКАУ,
студэнт 1-га курса філфака.

БАЙЦЫ ІДЭАЛАГІЧНАГА ФРОНТА

Я хацеў бы расказаць пра некаторыя вынікі, планы і перспектывы работы ўніверсітэцкай арганізацыі «Веды», самай вялікай у Ленінскім раёне і ў Мінску. Кожны член арганізацыі добра разумее, што веды — палітычныя, навуковыя, навукова-тэхнічныя — павінны дапамагаць камуністычнаму выхаванню савецкага чалавека.

Веды, што ператварыліся ў перакананні — вялікая сіла. У сучасных умовах ісці да рабочых, калгаснікаў, у масы — вельмі адказная справа: вышэй стаў агульна-адукацыйны ўзровень слухачоў, больш стала патрабавальнасць да лекцыяў, аўдыторыя стала больш дыферэнцыраваная.

Даводзіцца адказваць на пытанні, звязаныя з рашэннем спецыяльных задач, з ужываннем новых навукова-тэхнічных адкрыццяў. Члены нашай арганізацыі — іх каля 300 — імкнучыся чытаць лекцыі так, каб яны запаміналіся, узбуджалі цікавасць і любоў да ведаў у галіне гісторыі, філасофіі, прыродазнаўчых навук, тэхнікі. У гэтых адносінах больш дзейснымі з'яўляюцца спецыялізаваныя лекцыі і цыклы лекцыяў. Праз іх устаюць сувязі са слухачамі і ёсць магчымасць, такім чынам, мець зваротную сувязь.

Іа нашых падшэфных прадпрыемствах (на заводзе імя Кастрычніцкай рэвалюцыі, на аўтазаводе) зроблены першыя крокі па правядзенню цыклаў лекцыяў па праблемах сучаснага прыродазнаўства, па географіі.

Але гэтага недастаткова, можна назваць толькі некалькі (з 62-х) кафедраў, якія з поўнай адказнасцю ставяцца да лекцыйнай прапаганды. Гэта кафедры рускай лі-

таратуры (загадчык — праф. Л. І. Фіглоўская), гісторыі філасофіі (праф. І. М. Лушчыцкі), заалогіі хрыбетных (праф. П. Ф. Ракіцкі), эканамічнай географіі (праф. Н. Е. Рагозін), фізічнай географіі свету (праф. В. Р. Заўрыеў), кафедры фізічнай географіі СССР (праф. В. А. Дзяменцьеў). Тут папулярныя навуковыя ведаў стала такой жа важнай часткай дзейнасці, як і іншая работа. Кафедры юрыдычнага факультэта вядуць вялікую работу ва ўніверсітэце прававых ведаў.

За год з лішнім члены ўніверсітэцкай арганізацыі «Веды» прачыталі больш за паўтары тысячы лекцыяў на прадпрыемствах сталіцы, у рабочых інтэрнатах, у падшэфных калгасах Барысаўскага раёна, а таксама ў Стаўбцоўскім, Пухавіцкім, Маладзечанскім раёнах.

Навукова-атэістычная секцыя вядзе вялікую работу ў горадзе і ў калгасах Мінскай вобласці (вечары пытанняў і адказаў, тэматычныя вечары, гутаркі, семінары). Актыўна і кваліфікавана, не шкадуючы сіл і часу, выступаюць Р. В. Грабеннікаў, І. Н. Мураўёў, А. М. Ансімаў і іншыя.

Вялікую метадычную і лекцыйную работу вядуць праф. П. Ф. Ракіцкі, праф. В. Р. Заўрыеў (летась ён прачытаў больш за 30 лекцыяў), праф. А. Х. Шкляр, дацэнт В. А. Навіцкі, О. Ф. Якушка, Н. М. Рамашка, С. А. Лысенка, З. С. Мялкіх, праф. Г. М. Ліўшыц, праф. А. Г. Мядзведзеў, акад. І. С. Луціновіч, праф. Ф. Д. Гахаў. Добрамымі арганізатарамі лекцыйнай работы з'яўляюцца кандыдат навук В. В. Сарокіна (юрфак), дацэнт Г. В. Гладкі (бія-

фак), А. Н. Крамнік (юрфак). Цікавую работу вядзе таксама кафедра педагогікі. Яе загадчык дац. С. А. Умрэйка часта выступае на педагогічных тэмах у школах, ва ўніверсітэтах культуры, у масавых аўдыторыях.

На факультэтах наладжваюцца сустрэчы з героямі і вэтэранамі Савецкай Арміі, з вядомымі людзьмі, з буйнымі вучонымі і дзеячамі культуры і мастацтва. У плане ўніверсітэцкага лекторыя праводзіцца цыкл лекцыяў па пытаннях гісторыі. Вялікую ініцыятыву ў арганізацыі гэтага цыкла праводзіць партбюро гістфака.

Цікавая аўдыторыя, да якой мы ўсё больш і часцей звяртаемся, — гэта школьнікі. Праз школы юных матэматыкаў, фізікаў, хімікаў мы не толькі адшукваем будучых ламаосавых, але і ўзнімаем навуковы ўзровень і культуру вучняў.

Важная сіла ў сэнсе лекцыйнай прапаганды — студэнты. Лыжныя агітацыйныя прабегі, школа мала-

дога лектара — вось некаторыя з форм прыцягнення студэнтаў да сапраўднай і будучай дзейнасці прапагандыста-лектара.

Вопыт работы кафедраў філалагічнага факультэта — рэгулярныя выезды і выступленні ў цэхах аўтазавода, як і вопыт работы кафедраў географічнага факультэта ў гэтым напрамку павінны стаць нормай работы ўсіх ўніверсітэцкіх кафедраў. Нашы асноўныя ячэйкі — кафедры і агульнаўніверсітэцкія, і факультэцкія — яшчэ недаставае займаюцца папулярныя навуковыя і палітычныя ведаў. Хто, як не работнікі навуковага фронту, павінны адыграваць важную ролю ў прапагандзе і распаўсюджванні ведаў у народзе?! Наша святая справа — дапамагаць партыі ў далейшым уздыме палітычнага і культурнага ўзроўню савецкага народа.

Дацэнт М. РЭЗНИКАУ

Сцяпан Александровіч

Вялікі паэт-грамадзянін

(Да 125-годдзя з дня нараджэння Ф. Багушэвіча)

Ёсць паэты, з творчасцю якіх звязаны важны этап у гісторыі айчынай літаратуры. Такім паэтам з'яўляецца і Францішак Багушэвіч. Дзве вызначальныя рысы характарызуюць паэзію аўтара «Дудкі беларускай»: глыбокі сялянскі дэмакратызм і вострае пачуццё нацыянальнага усведамлення.

Вытокі творчасці Ф. Багушэвіча цесна звязаны з грамадскім жыццём Беларусі, невычэрпнымі крыніцамі народнай творчасці. У сэрца паэта змалку запала сялянская нядоля, а ў душы нарадзілася шырая любоў і павага да чалавека працы, вера ў яго сілу і творчыя здольнасці.

Эстэтычныя погляды яго можна сфармуляваць проста: праўдзіва паказваць народную долю, заглядаць пад сялянскую страху, каб увесць свет «ад краю да краю» пачыў жыццё і побыт таго чалавека, якога пагардліва называюць беларускім мужыком.

Царскія чыноўнікі адразу ўлавілі сацыяльны нафас і рэвалюцыйную накіраванасць багушэвічэўскай паэзіі. Забараняючы ў 1908 г. выданне твораў паэта ў Расіі, яны пісалі пра вершы «Бог не роўна дзеліць» і «Быў у чыстыцы»: «Вышэйадзначаныя два вершы рэзка супрацьпастаўляюць немаможную частку насельніцтва класу багачаў з пэўным намерам выклікаць у бедняка думку, што яго цяжкая праца ідзе на ўтрыманне пануючых класаў, якія яго прыгнятаюць. Злачынства гэта прадугледжана параграфам 6 арт. 129 Крымінальнага кодэкса».

Аднак значэнне творчасці Ф. Багушэвіча не вычэрпваецца тым, што ён праўдзіва паказаў жыццё

вёскі і стварыў яркі вобраз сялянскай старонкі нашай літаратуры яшчэ і таму, што яна сваім складам цесна звязана з айчыннымі фальклорнымі крыніцамі. Просты і суровы верш аўтара «Дудкі беларускай» пераклакаўся з жывой гутарковай мовай, у ім шырока выкарыстоўваецца паэтыка народнай песні.

Творчыя інтэрэсы Ф. Багушэвіча былі вельмі шырокімі. Ён вачыў за навінкамі рускай літаратуры, добра ведаў украінскую мову, падтрымліваў сувязі з польскімі пісьменнікамі, фалькларыстамі і гісторыкамі, цікавіўся чэшскай паэзіяй, займаўся перакладамі, складаў тлумачальны слоўнік беларускай мовы.

Францішак Багушэвіч — яркая і каларытная фігура ў беларускай літаратуры XIX стагоддзя. Сваёй дэмакратычнай накіраванасцю, праўдзівым адлюстраваннем жыцця беларускай вёскі, смелым пратэстам супраць сацыяльнага і нацыянальнага прыгняцця паэт рыхтаваў глебу для новага этапу айчынай паэзіі, калі з народных глыбінь прыйшлі выдатныя мастацкія слова — Янка Купала і Якуб Колас.

Да ведама ўладальнікаў аўтамататранспарту!

Дзяржаўтаінспекцыя УАГП Мінгорвыканкома даводзіць да ведама індывідуальных уладальнікаў аўтамататранспарту, што з 20 сакавіка па 15 мая 1965 года праводзіцца гадавы тэхнічны агляд аўтамабіляў, матацыклаў, матаролераў і мотакалясак.

Уладальнікі аўтамататранспарту абавязаны свечасова падрыхтаваць свой транспарт да тэхнічнага агляду, унесці неабходныя змены ў тэхнічныя пашпарты і аплаціць у дзяржаўны банк за агляд кожнай машыны 1 руб. 50 кап., матацыкла, матаролера, мотакаляскі — 1 руб., а таксама ўстаноўленую суму збору з уладальнікаў транспартных сродкаў. Квітанцыю дзяржаўнага банка прад'яўляюць дзяржаўтаінспектару пры аглядзе.

Індывідуальныя ўладальнікі аўтамататранспарту прадстаўляюць транспарт на тэхнічны агляд да былога будынка Дзяржаўтаінспекцыі па вул. Іванаўскай, 37-а ў наступныя тэрміны:

з 20 сакавіка па 10 красавіка — аўтамашыны маркі М-21, «Волга», М-20 «Победа», ГАЗ-12.

з 10 па 30 красавіка — аўтамашыны маркі «Масквіч», «Запарожж», ГАЗ-67 і інш.

з 3 па 15 мая — матацыклы, матаролеры ўсіх марак.

Аўтамататранспарт, набыты да 1 красавіка г. г., таксама належыць прадставіць на тэхагляд.

Дзяржаўтаінспекцыя УАГП Мінгорвыканкома.

В. а. рэдактара А. ЛОЙКА.

Адрас рэдакцыі:

г. Мінск, Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, 212. Тэл. 2-07-19.

Друкарня Белсаўпрофа.

АТ 00807. Тыр. 2000. Зак. 1075

Слова пра вас, лектары!

Імя Пятра Фаміча Ракіцкага шырока вядома не толькі ў нашай краіне, але і за мяжой. Ён адзін з вядучых спецыялістаў у галіне генетыкі. Яго праца, а Пётр Фаміч іх мае больш за 80, унеслі многа новага ў развіццё біялогіі як навукі. П. Ф. Ракіцкі — не толькі вучоны. Ён шмат часу аддае грамадскай дзейнасці.

Бадай што, не знойдзеш выпадку, калі б Пётр Фаміч не ўдзяліў увагі чалавеку, які звяртаецца да яго, не дапамог бы. А спецыяльна П. Ф. Ракіцкага заўсёды прыцягваюць вялікую увагу студэнтаў. Аўдыторыя, дзе чытае ён лекцыі, вядзе заняткі, заўсёды перапоўненая.

Віктар Рыгоравіч Заўрыеў, загадчык кафедры фізічнай географіі замежных краін ўніверсітэта, па запрашэнню в'етнамскіх вучоных правёў год у Дэмакратычнай Рэспубліцы В'етнам. Успаміны аб гэтай паездцы, лекцыі аб жыцці і будаўніцтве в'етнамскім народам сацыялістычнага грамадства сталі адной з тэм выступленняў прафесара перад працоўнымі Мінска і вобласці.

Віктар Рыгоравіч Заўрыеў прачытаў за мінулы год больш за трыццаць лекцыяў на самых розных тэмах. І няма сумнення, што лектарская дзейнасць прафесара будзе працягвацца і далей паспяхова.

Кожны выкладчык, вядома ж, і лектар. Лепшы, горшы, але, як кажуць, гэта яго хлеб, яго праца. Ды, прызнайце усё-такі, што некаторых нашых лектараў трэба падварушаць і зрушаць з месца, каб іх голас гучэў не толькі перад студэнтамі. І няма, мабыць, на філфаку актыўнейшага ў гэтых адносінах чалавека, як Любоў Іванаўна Фіглоўская, доктара філалагічных навук, загадчыка кафедры рускай літаратуры. Сотні лекцыяў перад аўтазаводцамі прачыталі ўжо лектары філфака. І, мабыць, зноў жа не было на факультэце чалавека, які больш бы хварэў за кожнае выступленне сваіх калег, як Л. І. Фіглоўская.

Тым, пра што можна расказаць Г. М. Ліўшыц, не ваікавіца нель-

га. Здавалася б, гэта далёкая даўніна — сацыяльна-эканамічная і палітычная гісторыя Іудзеі ў іліністычную эпоху, заваяванне Рымам эліністычнага ўсходу, класавая барацьба ў Іудзеі і паўстанне супраць Рыма ў 66—73 гг. Здавалася б, гэта прыватны момант апісваць старажытныя іудзейскія і хрысціянскія святы. Аднак даследчык гэтага, аўтар некалькіх кніг доктар гістарычных навук Гілер Мардохавіч Ліўшыц, робіць надзвычайную, патрэбную справу, змагаючыся супраць перажыткаў, што яшчэ там-сям валочацца па зямлі пад благаслаўства царкоўнікаў і шарлатанаў.

Заўсёды з задавальненнем, — гаворыць Сцяпан Андрэвіч Умрэйка, — я іду чытаць лекцыі працоўным. Перадаваць веды людзям — для мяне, лектара і навуковага работніка, прыемная рэч. За апошні час А. С. Умрэйка выступаў перад настаўнікамі, бацькамі, вучнямі. Аўдыторыя, які бачыць, не аднолькавая. Таму да кожнай лекцыі прыходзіцца рыхтавацца вельмі старанна.

Дарэчы, у адным месцы даводзіцца выступаць на некалькі разоў. Неяк Сцяпан Андрэвіч выступаў у 18-й мінскай школе. Цяпер ён зноў атрымаў запрашэнне.

Універсітэцкая брыгада шэфскай дапамогі выступае ў самых аддаленых калгасах і вёсках Барысаўшчыны, дзе вельмі рэдка бываюць высокакваліфікаваныя выступленні лектараў. Па бездарожжы, з вялікімі цяжкасцямі даводзіцца дабірацца туды. Затое як удзячныя слухачы добрымі гасцям. Бо тут чытаюцца не толькі лекцыі, але і даюцца канцэрты мастацкай самадзейнасці. З вялікай задушынасцю праходзяць біяседы з сельскімі жыхарамі. І адным з актыўных удзельнікаў такіх паездак бывае Руслан Васільевіч Грабеннікаў. Яго выступленні на атэістычныя тэмы заўсёды праходзяць цікава, прыцягваюць увагу працоўных.

На здымку (зверху ўніз): П. Ф. Ракіцкі, В. Р. Заўрыеў, Л. І. Фіглоўская, Г. М. Ліўшыц, С. А. Умрэйка, Р. В. Грабеннікаў.